63ste Jaargang No. 5117 — DAGBLAD — Vrijdag 23 Mei 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad. Adres: Conscientiesteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Firma's drukkerij, ...steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38

Truman ondertekent de leningwet

Historisch ogenblik in de Amerikaanse politiek

Monroe - Wilson - Truman

HET HISTORISCH OGENBLIK.

Uit Kansas City wordt ons bericht, dat Truman de wet tekende, waarbij aan Griekenland en Turkije 400 millioen dollar wordt verleend. Hierbij treedt dan de nieuwe historische buitenlandse politiek in werking, waarbij men de zwakke landen steun zou verlenen en waarbij men ze zou beschermen tegen buitenlandse agressie. Deze politieke wending is van historische betekenis. Men noemde het ook een hulp voor de Verenigde Landen en Truman noemde het een stap naar de vrede, want men levert hier het bewijs de voorwaarden, die voor vrede nodig zijn te willen verschaffen. De wet werd ondertekend met een eenvoudige plechtigheid in het hotel „Midwestern". Truman was van plan de wet te gaan tekenen in het Witte Huis zelf, doch vanwege de ziekte van zijn moeder verblijft hij nog steeds in Missouri. Na afloop verklaarde Truman: „Ik heb zits getekend dat in het belang is van de wereldvrede en dat met overweldigende meerderheid in de beide huizen van het Congres is aangenomen. Zo zal er orde zijn en kunnen wij de economische toestand helen. Ik wil nog mijn sympathie betuigen voor de leiders en de leden van de beide partijen in het congres, die er aan medegewerkt hebben, dat deze wet tot stand is gekomen (Kansas City, (AP) 22.5).

CABINETSCRISIS IN ITALIË.

Orlando vernam, dat Francisco Xaverio Nitti die zelf niet in staat was een cabinet te vormen, zich bereid verklaarde deel uit te maken van het cabinet dat Orlando zou willen maken, maar dan toch als Minister zonder portefeuille. De ex-premier Ivanoe Bonomi, die niet in het cabinet van Nitti zitting wou nemen, zou bij Orlando Minister van Verdediging zijn. Toen Orlando het paleis van President De Nicola verliet, zeide hij tot de persmensen: „Ik heb mijn taak nog te beëindigen. Ik ben pas begonnen."

Toen hem gevraagd werd of hij een cabinet moest vormen, bevestigde hij dit. Piedro Nenni, die men iemand noemt van de Fusiepartij en die pro-communistisch is, was de eerste bezoeker van Orlando. Nenni verklaarde, dat zijn groep geen bezwaren zal hebben tegen Orlando als hoofd van de staat of als hoofd van de coalitie. Alles hing nog af van zijn gesprekken gedurende de dag met Orlando. De Fusie onder de socialisten kan tot stand komen onder leiding van de Christen-democraten als de grootste partij (Rome, (AP) 22.5).

ORLANDO
......faalde ook......

TOESTAND IN ROME.

De leider van de communisten denkt dat er nu weer iemand uit de Christelijkdemocratische partij premier zal worden. Orlando en Nitti zijn niet geslaagd. De partijen moeten nu met hun figuren voor de dag komen. (Rome, (AP) 23.5).

ORLANDO FAALT.

Uit Rome komt het bericht, dat Orlando ook faalde in het vormen van een cabinet (Rome, (AP) 23.5)

AMERIKA BEMIDDELAAR?

Uit Rio de Janeiro komen onbevestigde berichten als zou Amerika door middel van een vroeger gezant in Paraguay bemiddeling hebben aangeboden inzake de burgeroorlog (Rio de Janeiro, (AP) 23.5).

GROMYKO KRIJGT ER VAN LANGS.

In Lake Success viel de vertegenwoordiger van Engeland, Valentine Lawford, Gromyko aan, daar hij de drie Sovjet-satellieten bijsprong toen hun verweten werd dat zij het werk van de commissie der Verenigde Landen, ingesteld tot onderzoek in de grensquaestie in het Noorden van Griekenland, in haar arbeid belemmerden (Lake Success, (AP) 23.5).

STAKING IN LONDEN.

1500 Chauffeurs van vrachtauto's zijn in staking gegaan in Londen, omdat er Maandag jl. twee ontslagen zijn.

De Chauffeurs gingen weer aan het werk, toen de betrokkenen weer aan het werk gesteld werden (Londen, (AP) 22.5).

President Truman plaatst zijn handtekening.

JOEGOSLAVIË EN HET VATICAAN.

De pers van het Vaticaan kwam op tegen de beschuldiging der Joegoslaven als zou het Vaticaan medehelpen, om oorlogsmisdadigers te laten ontsnappen.

Bij monde van den Paus zelf werd het rechtvaardig geoordeeld om oorlogsmisdadigers te vervolgen. Men wijst er echter op dat het hier in Joegoslavië meestal gevallen zijn van weerwraak tegen vroegere politieke tegenstanders. De Heilige Stoel verleent natuurlijk bijstand aan alle vluchtelingen van wat voor godsdienst ook en men doet dit zonder enige zweem van politiek (Rome, (AP) 22.5).

HULP UIT FRANKRIJK?

De Minister van Oorlog van Griekenland George Stratos, deelde op een persconferentie mede, die gehouden werd in de plaats La Risa, dat hij persoonlijk had vernomen, dat men in Frankrijk een legioen africhtte om de Guerrilla-oorlog te helpen. Hij bracht verslag uit over de schermutselingen met de Guerrilla en rapporteerde, dat er 165 van de Guerrila-troepen gedood werden of gevangen genomen werden in de laatste 48 uren. Latere berichten noemen alles fantasie (Athene, (AP) 22.5).

EINDELIJK TE PAKKEN.

Generaal Eric Neuman een hoofdadjudant van Himmler is eindelijk gevonden op een boerderij in de buurt van Berchtesgarden waar hij als boer werkzaam was. (Munchen, (AP) 23.5).

VLOOTBEZOEK.

Momenteel brengt een Mexicaans marinevaartuig een bezoek aan Mexico. Onder de verschillende feesten uitgeschreven o.a. een bezoek aan het slagveld van Chapultepec. (Mexico. (AP) 23.5).

het nieuws van vandaag

Een tijd geleden was Truman bij zijn Moeder op bezoek en de Moeder, die nu zeer zwaar ziek is, zeide trots, dat zij hoopte dat haar zoon nog eens een van de grootste presidenten zou zijn, die Amerika ooit gekend heeft. Intussen is Truman na zijn transcendentale rede, zoals Marshall het aankondigde en toe overgegaan het tegenovergestelde te doen, wat Monroe leerde, hij is zijn hulp die tijdens de oorlog een militaire hulp was, nu ook na de oorlog door gaan zetten.

Wilson ging naar Parijs voor de vrede van Versailles en had daarna het ongeluk zich verder niet met Europa in te laten. Truman juist wel en hij doet dit op basis van handel, hij wil de wereld als markt hebben voor Amerika.

Men spreekt reeds van „Truman-leer", zoals men sprak van een „Monroe-leer", de leer van de vijfde president van de Verenigde Staten (1817—1825) die de leer voorstond van „Amerika voor de Amerikanen". Nog in de acte van de Volkerenbond in artikel 21 heeft Wilson in het jaar 1919 de Monroe-leer laten opnemen, doch het is nu een Monroe-leer, die niet meer doorgelezen moet worden. Amerika voor de Amerikanen en de rest voor de anderen. Amerika bemoeit zich er gelukkig ook met de rest. In twee jaar heeft Amerika ons bevrijd van nazies en fascisten, in twee jaar was men klaar en schakelt zo heerlijk zijn industrie over, dat de kanonnen droegen tot Berlijn en Tokio maar ook om vrede vroeg!

Het is wonderlijk hoe vlug dit alles wordt vergeten. Het is Amerika toch dat in Moskou niet bang was, en natuurlijk iemand als Wallace vindt de politiek van Truman een bedreiging voor de vrede, doch „Is deze politiek niet noodzakelijk tegenover de Russen?" moest men zich eerst afvragen.

In Rome faalde Orlando ook, nu komt de Gasperi weer terug en is alles nodeloos tijdverlies en politiek spel geblekken. Het telegram over Rome is nog geen regel lang. Men onthoudt zich van commentaar omdat men niet in staat is commentaar te leveren?

In Lake Success was weer ruzie doch nu ook treedt Engeland op tegen de Russen, daar zij de sovjet landen bijvallen, die toch het werk van onderzoekingscommissie heus belemmerden.

De Israëlieten eisen nog al wat. Het blijkt dat de benoeming van de heer Blom, oudambtenaar in Indië bedoeld is als vertegenwoordiger voor Nederland in de Palestinacommissie. Van Mook sent Aneta heeft zijn reis naar Amerika uitgesteld, althans dat weet „de Tijd" te berichten, terwijl de commissie generaal toch naar Nederland komt. Het oud lid van deze commissie Posthuma heeft zware woorden voor van Mook.

De „Nieuwe Haagse Courant" weet te vertellen dat er geen eenheid is in de regering over de sterkte in het leger in Indië aldus Aneta.

Curaçao ontving het ontwerp van de wijzigingen in de staatsregeling van Curaçao, nog nooit is een wijziging met zoveel publieke belangstelling tegemoet gezien, we wijzen echter op de woorden van Gouverneur Kasteel gesproken in zijn persconferentie in Suriname dat men niet moet verwachten dat er ineens grote sprongen gemaakt zullen worden.

URUGUAY EN ZIJN PONDEN.

Gisteren vertrok uit New York de Senator Gustavo Gallinal uit Uruguay met zeven andere leden van de economische commissie om in Londen conferenties te gaan houden met financiële autoriteiten over het blokkeren van de ponden (New York, (AP) 22.5).

RUZIE IN PALESTINA.

In Zuid-Palestina brak een ruzie uit tussen de arbeiders van een werkkamp der Joden met arbeiders van een Arabisch werkkamp. Aan beide kanten waren er gewonden (Jerusalem, (AP) 22.5).

WAT WILLEN DE JODEN?

David Ben Gurion, voorzitter van Joodse uitvoerende agentschap sprak voor het gekozen congres der Joden en vertelde, dat de Joden aan de Verenigde Landen zullen verzoeken, dat in de streken waar de Joden industrie of landbouw hebben opgebouwd een Joodse staat gevormd zal worden. Bovendien verzoeken zij de emigraties der Joden toe te staan en deze op andere delen van Palestina aan te moedigen. Een aanvraag waarop geheel Palestina tot een Joodse staat te maken, is nu niet ter sprake (Jerusalem, (AP) 22.5).

VOETBAL DER RUSSEN.

De vertegenwoordiger van Argentinië verblijft momenteel in Moskou tot het regelen van voetbalwedstrijden tegen de Russen. De onderhandelingen verlopen vlot en de Russen geven blijk zeer veel respect te hebben voor de voetbal der Argentijnen (Moskou, (AP) 22.5).

GROOT NIEUWS.

Bij de Staten is ter vertrouwelijke kennisneming ingediend het voorontwerp tot wijziging van de Staatsregeling van Curaçao, aldus werd ons van officiële zijde medegedeeld.

MOEDER VAN TRUMAN.

Truman verklaarde aan de pers, dat er nog geen merkbare verbetering is in de toestand van zijn moeder (Grandview, (AP) 22.5).

COMMUNISTEN IN CHINA.

Uit Nanking wordt vernomen, dat men een macht van vliegtuigen naar Mandsjoerije zond, daar de communistische troepen de stad Ttsjangtsjung met omsingeling bedreigen (Nanking, (AP) 22.5).

TWEE GEHEIMEN VAN GOERING.

Twee geheime brieven van het Duitse opperbestuur laten zien dat Goering door middel van Spanje in de zomer van 1940 Noordamerikaanse vliegtuigen wilde kopen. Hij wilde studie maken van het type der Noordamerikaanse vliegtuigen en wilde vooral graag een bombardementsvliegtuig bekijken. Het blijkt, dat hij onmiddellijk na de val van Frankrijk het luchtoffensief tegen Engeland had willen inzetten. De koop scheen mogelijk, daar men de vliegtuigen voor het Spaanse leger zou aanvragen (Berlijn, (AP) 22.5).

VOEDSELVOORZIENING.

Voor zijn vertrek naar Miami verklaarde Sir John Boyd, voorzitter van de voedselvereenigingscommissie der Verenigde Landen na een tocht door de Latijns Amerikaanse Republieken, dat deze landen gereed zijn voor een ruimere landbouw-exploitatie. Indien leze landen hun natuurlijke hulpbronnen benutten, kunnen zij binnen enkele jaren zowel de oude als de nieuwe wereld van voedsel voorzien (Havana, (AP) 22.5).

ZUID AMERIKA.

In een brief tot het Huis van Afgevaardigden en de Senaat schreef Marshall over de belangrijkheid van het instituut voor de Inter-Amerikaanse verhoudingen. (Washington, (AP) 23.5).

OLIE-NIEUWS.

Olie in Koevorden.

De Bataafse Petroleum Maatschappij kondigde de plannen aan om op 2000 meter olie te gaan boren ten Westen van Koevorden. Men begint ook met olie exploitatie op de Waddeneilanden. Tevens bestaan er plannen om 70 millioen gulden te investeren in de plasticindustrie en andere synthetische materialen voor huiselijk gebruik zoals regenjassen, kammen, riemen, sponzen en namaakleer. De Directeur van Hasselt deelde mede, dat de plasticfabriek in Pernis gevestigd zal worden. Men verwacht een jaarlijkse productie van 2 millioen kilo plastic. Ook wordt er in Ymuiden grotere productie geleverd. (Den Haag, Aneta, 23.5).

PRESIDENTEN-CONFERENTIE.

De Presidenten van de Republieken Argentinië, Uruguay en Brazilië hadden nog maar weinig tijd om serieus de problemen te bespreken. Er zal een commissie worden ingesteld om economische toestanden en de declinering aan de hydro-electrische project verder in ogenschouw te nemen (Rio de Janeiro, (AP) 22.5).

BRITS GUYANA.

Dokter Alfred Montreaux vertrok uit Georgetown naar Belen om tezamen met Braziliaanse geleerden het Amazonegebied te gaan bestuderen (Georgetown, (AP) 22.5).

„Truman Doctrine"

Niet ten onrechte is de fameuze rede van President Truman voor het Noordamerikaanse Congres, over de noodzakelijkheid van ruime hulpverlening aan Griekenland en Turkije, als de belangrijkste gebeurtenis sinds V-dag gekenschetst.

Nog steeds blijft zij voorwerp van beschouwingen en discussies in de wereld der internationale politiek, ook al wordt zij door de World Telegram" niet anders genoemd dan een uitvloeisel van de 125 jaar oude Monroe Doctrine. Dat is juist, in zoverre de beginselen van internationaal beleid voor een bepaalde staat uiteraard identiek blijven, omdat die beginselen verankerd liggen in de geographische, geologische, economische en morele feiten, die deels in het geheel niet, deels uiterst langzaam veranderen. Niettemin kon Trumans verklaring de indruk maken van een omwenteling, omdat haar uitwerking van oude beginselen een dergelijk gradueel verschil vertoont met de voormalige, dat het verschil van quantiteit een verschil van qualiteit wordt.

Monroe stelde zijn leer op, om zijn land rust en veiligheid te verzekeren; de voornaamste voorwaarde hiervan was z.i., dat geen deel van het Amerikaanse continent gemengd zou worden in de verwikkelingen van het oude Europa; dat m.a.w. alle Europese invloed verre zou worden gehouden van Amerika's kusten. De aanleiding tot Monroe's verklaring van 1823 lag voornamelijk in de neiging van de Europese Grote Alliantie, om zich te mengen in de zaken van Latijns Amerika, waar de Spaanse koloniën zich van het moederland hadden vrijgemaakt; Monroe kon er dus verzekerd van zijn, een klankbodem te vinden in het morele besef van het Noordamerikaanse volk, dat wantrouwend stond tegenover de Europese dynastiën en tegenover Europa's kolonisatielust, en dat een natuurlijke sympathie gevoelde voor ieder volk, dat om zijn vrijheid streed. Amerika keerde zich af van het wespennest Europa, om een eigen vreedzaam leven te beginnen.

Thans echter graaft Amerika zich steeds dieper vast in datzelfde rusteloze Europa. Maar de tegenstelling is slechts schijnbaar, want de beginselen van beveiliging en vrijheid zijn onveranderd gebleven; de omstandigheden slechts zijn veranderd: de wereld is kleiner en overzichtelijker en materieel meer tot een eenheid geworden; de Verenigde Staten zijn tot een wereldmacht van de eerste grootte gegroeid; en Groot-Britannië heeft zijn leidende positie verloren. Daar ligt de verklaring van wat men reeds de Truman Doctrine heeft genoemd.

Kon Amerika zich in Monroe's dagen reeds veilig gevoelen zolang vreemde invloed geen vat had op zijn kusten, thans wordt de eis gesteld, dat geen vijandelijke of potentieel vijandelijke macht in het Oosten de Aziatische Stille Oceaan-kust, in het Westen de Europese Atlantische kust beheerst. Bases van vliegtuigen en startbanen van projectielen aldaar zouden even gevaarlijk zijn voor Amerika, als Antwerpen in Napoleons hand voor Engeland is geweest. Maar bovendien moet Amerika een beschermend schild houden over zijn Europese voorpost Groot-Britannië, dat zonder vrije zee en vrije handel niet kan leven. Tijdens de Vredesconferentie van 1918 in Parijs verklaarde Lord Robert Cecil onomwonden aan President Wilsons vertrouwensman colonel House: „Wij importeren vier vijfden van ons graan, twee derden van ons vlees, al onze katoen en bijna al onze wol."

Letterlijk dus om te leven, moet Engeland over vrije zeewegen beschikken. En om in het buitenland de onmisbare levensmiddelen en grondstoffen te kunnen kopen, moet Engeland exporteren of diensten verrichten. Zo was het vóór de oorlog, zo is het thans in verhoogde mate, nu Groot-Brittannië een groot deel van zijn buitenlandse investeringen aan zijn oorlogsinspanning heeft moeten offeren en bovendien nog een zware schuldenlast op zich heeft moeten nemen.

Door zijn hulp aan Griekenland en Turkije dient Amerika tevens het Britse levensbelang. Vooreerst, omdat het daardoor een beveiliging schept voor de oliegebieden in het Nabije Oosten, die voor Engelands zee- en luchtvaart onontbeerlijk zijn — want hoe rijk aan grondstoffen het (thans bovendien zich ontbindende) Britse Imperium ook moge zijn, wat olie betreft is het misdeeld. Vervolgens, omdat elk land, hetwelk aan de Sovjetinvloed wordt onttrokken, een normale markt kan zijn voor anderen. De twee voorwaarden voor Engelands bestaan zijn hiermede althans enigermate vervuld. Tenslotte ontbreekt ook het morele moment niet: juist als in 1823 Monroe zal thans Truman bij de meerderheid van zijn volk instemming vinden voor hulpverlening aan staten, wier vrijheid blijkens de voortdurende zenuwoorlog, door de Sovjet-Unie gevoerd, gevaar loopt.

Dat de Verenigde Staten het eerst op andere wijze hebben geprobeerd dan die waarvan Trumans drastisch plan getuigt blijkt uit de politiek van Roosevelt en de aanvankelijke van Truman zelf. Buitengewoon duidelijk is dat uiteengezet in het boeiende boek van Bullitt, den voormaligen Amerikaansen gezant in Moskou: „The great Globe itself". Roosevelt heeft voortdurend een politiek van bevrediging tegenover Rusland gevoerd; hij gaf tijdens de oorlog onbekrompen en vooral onvoorwaardelijk zijn stoffelijke hulp aan de Sovjet-Unie, in de hoop van edele geesten — dat Stalin zijn bondgenoot zou worden in een streven naar werkelijke vrede en werkelijke vrijheid, gegrond op de erkenning van de menselijke waardigheid en van de onvervreemdbare mensen rechten. Maar de practijk in Rusland niet alleen, doch ook in Polen, Joegoslavië en de Baltische Staten bewees, „that Stalin, like Hitler, will not stop but can only be stopped": dat Stalin juist als Hitler niet stilstaan, tenzij hij er toe gedwongen wordt.

Nu Roosevelts grote ideaal mislukt blijkt, kan het Sovjet-imperialisme alleen gematigd worden door de overtuiging, dat een superieure macht onwrikbaar voet bij stuk houdt. De veelgesmade dollar-politiek is, nuchter beschouwd, toch altijd nog te verkiezen boven de bajonetten-politiek van bruine of rode totalitaristen, die het aardse paradijs in de mond en de nek-schot-revolver in de vuist voeren.

Menselijkerwijs gesproken blijft de grote republiek aan gene zijde van de Oceaan „the last best hope of earth", zoals Lincoln haar noemde, the last best hope of freedom.

Aug. C.
(„De Linie").

FILM

EEN ZEER MENSELIJKE VERZETSFILM.

„Jericho".

Men moet in deze film, die op zeer sobere wijze verhaalt van de mannen en vrouwen, welke deel hadden aan het verzetswerk in Frankrijk, geen bravour verwachten. Men zet er u niet op het spoor van een heldendom, dat aan luidruchtige fanfares. Er wordt geen aandacht gevraagd voor Pimpernelromantiek of voor roemruchte daden, waarvan de legende zich heeft meester gemaakt. Dit is het verhaal van den gewonen man met het hart op de rechte plaats en met voldoende nationaal zelfrespect om de Marseillaise fier te kunnen zingen. Deze mensen zijn het verzet niet ingegaan als helden, zij zetten zich in mars als burgers van het Frankrijk, dat in nood was en zij stegen in de laatste uren van hun leven uit boven hun menselijke angsten en zorgen, boven hun persoonlijk verdriet, omdat de omstandigheden en de stervensnoodzaak geen keus lieten. Zij werden geen helden uit begeerte, zij waren het niettemin.

Ergens in deze film wordt op zeker moment door één der gevangenen gezegd, als men naar de redenen van zijn gedrag vraagt: „Mijn vader en moeder hebben mij vroeger twee dingen biezonder voorgehouden. Dit is, op tijd de handen te wassen en te vechten, als het vaderland in nood is."

Dit simpel gezegde, dat in een haast kinderlijke argeloosheid, wezenlijke dingen uitspreekt, wordt in deze film uitvoerig geparafraseerd.

Het is het verhaal van den schoenlapper, den dokter, van den bedelaar, den burgemeester en den stations-chef, van den apotheker en zijn verloofde, van den profiteur en den door angst bezeten burgerman, die slechts met de steun der verzetsgemeenschap geestelijk op de been wordt gehouden.

Er is niets in deze film, waarvan ge eertijds zelf niet zijt geschrokken, waaruit ge zelf geen kracht hebt geput en er is een zo zachte humor, dat ge in de beklemmendste ogenblikken bevrijdend lachen kunt.

De Duitsers zijn er Duitsers in, een voortreffelijk gespeelde rol van den Bahnhofskommandant, een gave creatie van den Duitsen leger-aalmoezenier en verder de bekende machtswaanzieken en kadaversoldaten. De Engelsen zijn de eeuwig-rustigen en de Fransen, och, wie kent hen niet?

Het verhaal laat zich gemakkelijk vertellen. In een stadje van Noord-Frankrijk, even voor de invasie, marcheert een Duitse patrouille, op zoek naar een ontvluchten verzetsman. Men arresteert den schoenlapper en den dokter en komen we in het smartelijke milieu van de gevangenis, waar de burgerij van Frankrijk wordt geterroriseerd. Onder hen is een zwarthandelaar, die niet goed is. Die alle vaderlandse deugden met voeten treedt en door de overigen wordt uitgespuwd.

In de nacht voor de invasie loopt er op het station een Duitse benzinetrein binnen, die den Duitsen stationschef schichtig maakt. Deze trein moet gered worden. De Duitsers nemen alle mogelijke veiligheidsmaatregelen en vorderen vijftig gijzelaars, die garant zullen blijven voor de veiligheid van de trein. De burgemeester heeft tot taak deze mensen aan te wijzen. In overleg met de gemeenteraad wijzen zij zichzelf slechts aan. De garnizoenscommandant vult de rest aan met willekeurige gevangenen. De tragiek in de cellen laat zich denken. Er is heldenmoed, nauwelijks onderdrukte angst en ergerlijke lafheid.

Inmiddels is de ondergrondse met de aanslagvoorbereidingen op de trein begonnen en door een list gelukt het het benzinetransport te laten exploderen. In de vroege morgen van de volgende dag zal de executie der gijzelaars plaats vinden, tegelijk met die van de verloofde van den apotheker, die de trein vernietigde. De nacht vóór de executie is van een aangrijpende benauwenis. Het schrijven van de afscheidsbrief naar huis, de biecht bij den Duitsen aalmoezenier, de tot razernij gekomen lafaard, die zich zelfmoordt, kleine détails, waarop het stempel der echtheid staat.

Als dan de tocht naar de executieplaats is begonnen, komen de bommenwerpers der Raf hun actie „Jericho" uitvoeren en worden de gijzelaars ten dele op het nippertje gereed. De muren van het Jericho des vijands storten ineen, terwijl de bommenwerpers dreunen.

De verfilming van dit verhaal is van een aangrijpende kracht. Reeds bij het afrollen van de namenlijst aan het begin van de film wordt een dergelijke grote spanning gewekt, dat ge geneigd zijt weg te lopen. Het gedreun der laarzen, wegstervend en aanzwellend, daverend in de tunnel, begeleid door het uitdagend gezongen soldatenlied, voert u binnen in het nauwelijks te boven gekomen rijk der benauwenis. Er is een zó voortreffelijke afwisseling van climax en anticlimax, een zó rijke verscheidenheid aan levensechte détails, een zó grote kennis van de menselijke psyche, van haar kracht en zwakheid, dat het u zeer ontroert.

De film is niet afschrikwekkend door wrede biezonderheden of satanische kwaadaardigheid. Zij duidt slechts aan en suggereert. Zij wekt angst en droefheid, kommer en verdriet, walg en ontzetting, blijdschap en glimlach door een enkel beeld, door een juist aangebracht close-up. Zij heeft daarbij een happy end, dat historisch-echt is, en als feit en als symbool bevrijdend en verstillend werkt.

Waarlijk, Henri Calof heeft met een duidelijk blijk van zijn vakmanschap, van zijn goede smaak en met een zuiver gevoel voor het juiste détail en voor het labiele evenwicht van zoveel gevaarlijke elementen, met inzicht in de betekenis van het geluid en de stilte dé verzetsfilm van de voorbije tijd geschapen.

W.

(„De Gelderlander").

VIGILIE VAN PINKSTEREN.

Morgen Zaterdag is het vigilie van Pinksteren. Het is dan verboden vlees te eten of ook saus van vlees te gebruiken.

TUBERCULOSE.

Jaar	Cur.	Aruba	Bon.	St. Mrten	St. Eust.	Saba
1942	36	21	1	—	—	—
1943	65	13	4	—	1	1
1944	22	12	1	1	4	1
1945	27	18	1	—	—	4
1946	52	5	1	2	2	2

(Memorie van Antwoord).

ONS KONINKRIJK

SOEKARNO ONTVANGT.

Soekarno heeft de moeder van Kartalegawa, de leider van de Scedanese volkspartij ontvangen. Soekarno is van moederszijde nog verwant aan Kartalegawa. (Aneta, 22.3).

PROFESSOR POSTHUMA.

In een intervieuw met het dagblad „Trouw", zeide professor Posthuma dat gouverneur van Mook nagenoeg **zonder controle regeert.**

Hij zeide: „In ambtskringen heerst momenteel de zelfde terreurstemming waaronder onze ambtenaren leefden tijdens de Duitse bezetting."

Prof. Posthuma becritiseerde Schermerhorn, die accoord ging met de nationalisatie van de openbare nutsbedrijven op gelijke voet als in Nederland. (Aneta, 22 Mei).

COMMISSIE GENERAAL.

Een Aneta telegram meldt, dat de leden van de Nederlandse commissie generaal voor een kort bezoek naar Nederland zullen gaan. Zij worden op Woensdag as. in Nederland verwacht. (Aneta, 23.5).

DANKBETUIGING.

Gisteren hield de oud burgemeester van den Haag, Meester S.J.R. Demonchy, een rede te Stockholm, ter vertolking van de dank der Nederlandse bevolking aan het Zweedse volk voor de hulpverlening gedurende de Duitse bezetting. (Aneta, 22.5).

EERSTE PROEFVLUCHT.

Op 4 Juni as. zal op de K.L.M. route Amsterdam—Batavia een proefvlucht gehouden worden met een Lockheed-Constellation. Deze dienst werd tot nu toe gevlogen met Skymasters. (Aneta, 22.5).

NEDERLANDSE FILMS.

De Engelse „Eagle Lion" filmindustrie zal vier Nederlandse documentaire films produceren. Deze films worden geheel vervaardigd door medewerking van Nederlandse camera-lieden, componisten en musici (Aneta, 22.5).

ARUBA

KERKDIENSTEN.

Kerk van St. Franciscus Oranjestad.

Op de eerste Pinksterdag zal er des avonds een Plechtig Lof worden opgedragen in de kerk op de Playa. Het lof begint om zeven uur. Tijdens het lof is er een Nederlandse feestpredicatie.

SPORT

K.S.C.

SCHOOLWEDSTRIJDEN

Uitslag School Scherpenheuvel — School Wishi 1—3.

Hedenmiddag Salinja School — St. Jozefschool Pietermaai.

Morgenmiddag Marine voetbal, aanvang 4 uur.

SCHAKEN.

Gisterenavond speelde Dr. Max Euwe in het Cultuurcentrum aan 38 borden tegelijk.

De heer Velder was No. 1 die het opgaf en de heer C. Herms moest het als laatste speler om 3 min. voor 1 opgeven.

Van de 38 partijen won Dr. Euwe er 33. De heren H. Kleyngeld en P. van der Hoeven traden als overwinnaar uit de strijd; terwijl Zonenschain, A. Luyando en B. van Herksen het tot remise wisten te brengen.

CURAÇAO

BEURZEN.

Na de bevrijding van Nederland zijn de volgende bursalen naar Curaçao teruggekeerd.

2 met diploma Middelbare Technische school (de één: afdeling bouwkunde: de andere: werktuigbouwkunde).

4 onderwijzers, die, allen naast de akte van bekwaamheid als onderwijzer nog andere akten hadden betaald, te weten: 1 onderwijzeres: nuttige handwerken, handenarbeid en Engels L.O.

1 onderwijzer: de Hoofdakte en Engels M.O.A.

1 onderwijzer: de Hoofdakte en Engels L.O.

1 onderwijzer: de Hoofdakte.

1 Meester in de Rechten.

3 met het diploma voor vroedvrouw.

1 Chirurg.

Drie bursalen zijn voor verdere studie in Nederland gebleven, t.w.:

1 die studeert voor meester in de rechten, studiebeurs	f	500,—
1 idem	"	700,—
1 die studeert voor technisch ambtenaar	"	400,—
Drie nieuwe studie beurzen zijn inmiddels verleend nl.:		
1 voor Spaans M. O. ten bedrage van	"	1.000,—
1 voor Landbouwkundige ten bedrage van	"	840,—
1 voor onderwijzeres ten bedrage van	"	530,—
Totaal uitstaande studiebeurzen		f3.970,—

Verschillende leerlingen, die dit jaar op Curaçao het Mulo-examen zullen afleggen, hebben zich voorlopig bij het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling gemeld voor een studiebeurs. Deze gevallen worden reeds voorbereid. De officiële aanvragen kunnen eerst worden ingediend, nadat het Mulo-diploma is behaald.

Het geraamde bedrag (f 10.000,—) is inderdaad aan lage kant. Bij Nota van Wijzigingen wordt de raming verhoogd tot f 15.000.—.

VERKEERSONGEVALLEN

Deed de bestuurder van een autobus aangifte dat zijn bus op de weg naar Caracasbaai was aangereden door een truck, waarbij de autobus aan de linkerzijde werd beschadigd.

—:—

Henry Stimson rechtvaardigt zich

...liet de atoombom werpen en ...e hierdoor mensenlevens".

...fel en angst, ondergrond van ...betoog.

Hirosjima bracht géén vrede.

... Harpers Magazine heeft ...ri L. Stimson, Amerika's Mi...r van Oorlog 1940 — 1945, ...gebruik van de atoombom ...n Japan verdedigd. Stimson ...de man, die President Roo...lt adviseerde het atoomwa...e hanteren. Stimson verzocht ... President Truman, de ...meeuw boven Hirosjima in te ...n en Stimson weigerde om ...egische en tactische redenen, ...apanners een duidelijke waar...wing te geven. Het ultima... van Potsdam, dat op geen ...le wijze ook maar zinspeelde ...et nieuwe wapen, moest vol...de zijn. Maar de Japanners ... slechte verstaanders. Op ...Juli 1945 wezen zij Potsdam ...hartig van de hand. Een ...k later viel de atoombom op ...osjima, drie dagen later ge...d door Nagasaki.

...n zijn rapport, dat een recht...diging is en tevens een ver...r, zet Stimson de redenen uit... die het gebruik van de atoom... noodzakelijk maakten. Mo...en, die in het harde klimaat ... een vernietigingsoorlog in...k maakten en acceptabel klon..., maar die, getoetst aan morele ...tstaven, geleidelijk aan over...ingskracht hebben ingeboet. ...son zelf moet dit gevoeld ...ben, toen hij op 2 Juli 1945 aan ...sident Truman zijn beslissend ...es gaf. Een oorlogsdocument, ... militaire en strategische ...rheden, vastberaden en mee...enloos, zoals oorlogsleiders ...eten zijn, maar tussen de regels ...r sluipt de twijfel. De twijfel, ... Stimson niet meer zou losla..., ook niet toen hij via Harpers ...gazine, de wereld deelgenote ...akte van zijn zorgen.

...Stimson somt ze op en herhaalt ... de talloze klemmende redenen die Amerika had. Vijf millioen gewapende, vastberaden Japanners stonden in Juli 1945 nog tegenover vijf millioen Amerikanen. Zonder de atoombom zouden deze Amerikanen gedwongen zijn geweest tot de invasie der Japanse eilanden, waarvan de bloedige ouverture op 1 November 1945 was bepaald.

Honderdduizenden Amerikanen en een veelvoud van Japanners zouden gesneuveld zijn. Steeds intensiever uitgevoerde „gewone" luchtaanvallen, zouden oneindig groter verwcestingen hebben aangericht dan twee atoombommen. Japan, te vuur en te zwaard veroverd, zou er erger aan toe geweest zijn dan Duitsland. En met kennelijke opluchting haalt Stimson het feit aan — hij voegt steeds nieuwe cijfers aan zijn rekensom toe — dat door de grote luchtaanval op het gebied van Tokio in Maart 1945 méér slachtoffers vielen dan in Hirosjima.

„Persoonlijk woord".

Stimson besluit zijn rapport met een persoonlijk woord: „In mijn plaats zou elk ander, belast met een verantwoordelijkheid zo drukkend en zwaar als de mijne, gehandeld hebben zoals ik deed. Ik heb de oorlog beëindigd met zo weinig mogelijk verliezen aan Amerikaanse zijde. Een onpartijdig oordeel zal bevestigen, dat ik, om na de oorlog mijn landgenoten recht in de ogen te durven zien, de atoombom moest gebruiken.

„Als ik mijn rapport nalees, vrees ik toch, dat velen mijn woorden hard en gevoelloos zullen vinden. Maar het gezicht van de oorlog is nu eenmaal het gezicht van de dood. En de dood is onverbrekelijk verbonden aan elke order, die een leider in oorlogstijd geeft. De beslissing, om de atoombom te gebruiken, veroorzaakte de dood van meer dan 100.000 Japanners. Geen enkele verklaring kan aan dit verschrikkelijk feit iets afdoen. Maar deze weloverwogen, met voorbedachten rade uitgevoerde, vernietiging was onze laatste afschuwelijke kans. De verwoesting van Hirosjima en Nagasaki maakte een einde aan de oorlog. Zij beeindigde de aanvallen met brandbommen, de wurgende blokkade en het gruwelijk perspectief van een worsteling tussen twee millioenenlegers.

„In deze laatste grote operatie van de tweede wereldoorlog leverden wij nogmaals het bewijs, dat oorlog de dood betekent. De oorlog der twintigste eeuw is geleidelijk ontaard in een bedrijf, barbaarser en ruwer in al zijn aspecten. Door de atoombom is de vernietigingskracht van den mens vrijwel volmaakt geworden. Hirosjima en Nagasaki beëindigden de oorlog. Maar zij maakten het eveneens duidelijk, dat de wereld geen nieuwe oorlog meer zal kunnen doorstaan. Dit is de les, die leiders en volken moeten kennen en ik geloof, dat zij, met Hirosjima voor ogen, de weg zullen vinden naar een blijvende vrede. Er is geen andere keus."

Dwaling!

Uit deze laatste woorden van Stimson spreekt, naast twijfel, ook angst. Angst voor de atoombom, die Truman op 7 Augustus 1945 als een symbool van vrede aankondigde. Er moge tegen de cijfers en berekeningen van Stimson in te brengen zijn. Met twee atoombommen begon Amerika de atoomoorlog en de strijd was beslist. Vandaag is er geen oorlog, maar Amerika bezit een arsenaal atoombommen. Het was een dwaling van Stimson Hirosjima en de vrede in één adem te noemen. En van de vrees, die nog geen twee jaar na Hirosjima volken en werelddelen beheerst, waren Truman en Stimson reeds, zij het onbewust, doordrongen toen zij de „Enola Gay" binnen het ruime kader van de totale oorlog op mannen, vrouwen en kinderen loslieten.

(„Volkskrant").

De Heer en Mevrouw
P. Loewenthal-Mackay
...ven met blijdschap kennis van de gebdorte van hun dochter:
ARMGARD
...NATORIUM — 22 Mei '47.

VERLOOFD:
WALDO R. LOBATO
EN
INA N. RUGBUNDINGSING

Curacao
Par'bo

DANKBETUIGING.

Bij dezen wenscht ondergeteekende zijn hartgrondigen dank te betuigen aan den goeden God en aan de doktoren M. J. Hugenholtz en Van der Sar, die hem zijn gezondheid hebben weergegeven. Tevens zegt hij dank aan de Eerw. Zusters en Verplegers van het St. Elisabethsgasthuis voor hun verpleging; aan alle vrienden en kennissen voor hunne blijken van belangstelling gedurende zijn ziekte en operatie.

Andres M. Puriel
Pietermaaiweg 45.

CURAÇAO

DOLF HENKES IN DE POLITIEK.

We lezen in de memorie van antwoord op de begroting 1948. dat enkele leden de muurschilderingen in het nieuwe stationsgebouw op Hato slecht kunnen waarderen, is moeilijk te voorkomen. Eenstemmigheid in oordeel over kunst, kan bezwaarlijk worden verwacht.

SYNAGOGEDIENSTEN.

Synagoge „Mikve Israel", Columbusstraat.

Vrijdag 23 Mei te 18.15 uur Avonddienst en Sabbatwijding.

Zaterdag 24 Mei te 8.30 uur Ochtenddienst.

Schriftlezing: Numeri 1 t/m 4: 20; geen middagbijeenkomst te 18.30. Avonddienst van Sjawoe-ot (Wekenfeest)

Zondag 25 Mei te 8.30 uur Ochtenddienst van Sjawoe-ot. Schriftlezing: Exodus 19 en 20 en Numeri 28:26 t/m 31. Predicatie.

„RANGITIKI".

Hedenmorgen vulden vele Engelse en Nieuw Zeelanders de straten van Curaçao en zagen wij verschillende militairen van het Engelse leger, daar de „Rangitiki" binnen was.

DE SNIP.

Vroeger, toen ik nog jong was vonden de mensen me mooi. „Wat een lijn zit er in die machine" zeiden ze, als ze me zagen vliegen.

Tegenwoordig is dat anders: „Moeder, wat is dat voor een gek bakkie", hoorde ik de vorige week een jongetje tegen een dame zeggen. Ik besefte eerst niet dat het over mij ging maar toen ik zag dat hij naar mijn slanke figuur wees, begreep ik dat hij mij met dat „bakkie" bedoelde.

Ik verbleekte van kwaadheid en wilde het vervelende jochie bijna een kwispel met mijn staart geven. Gelukkig besefte ik bijtijds dat mijn achterdeel stevig was verankerd, zodat ik mezelf die blamage bespaarde.

Een „gek bakkie"! Schandelijk! Net of die tegenwoordige dingen mooi zijn! Het lijken wel wormen, zo glad zijn ze. Een tijdje geleden zag ik er een vliegen met drie staarten. Stel je voor! En met vier motoren. Nee, in mijn tijd was het anders. Ik heb maar één staart en drie motoren, en ik ben toch maar als eerste hier aangekomen.

Vroeger stond ik midden in het verkeer. Alle vliegtuigen kwamen voorbij rijden en bogen eerbiedig als ze langs me heengingen.

Nu is er een nieuw gebouw in gebruik genomen. Alles hebben ze meegesleept, alleen mij hebben ze laten staan. Een antiquiteit, vergeten!

Niemand ziet me meer in die verre uithoek van het terrein.

Vroeger was ik de steunpilaar van het bedrijf. Nu ben ik afgedankt, ontslagen, en hebben ze me ergens neergezet. Ik droog langzaam maar zeker uit tot een mummie onder de felle tropenzon.

Maar het hindert niet. Ik heb me in mijn lot geschikt. Als ik er niet meer ben zullen ze nog wel eens aan me denken, want er is één ding dat mij het oude verroeste hart goed doet.

Ik zal weer gaan vliegen, naar alle werelddelen. Niet ikzelf, mijn ziel, mijn onsterfelijke naam zal vliegen naar Nederland, naar Amerika, naar Afrika, naar Oost Indië.

De KLM-vereniging „De West" heeft mijn naam aan haar maandblad verbonden. En daarvoor ben ik dankbaar. Nu kan ik met een gevoel van vrede mijn hoofd te rusten leggen.

Mijn naam leeft voort! Moge de KLM-vereniging even grote successen boeken als ik heb geboekt. Ik heb mijn tijd gehad, „De West" begint pas. Laten zij mijn naam hoog houden zoals ik haar heb hooggehouden. Het zij zo.

v. Wk.

Z. H. Ex. Mons. Niewindt en de Broeders van Maastricht

De eerste Apostolisch Vicarius van Curaçao, Mons. P. J. Niewindt (1824—1860), heeft allerlei pogingen gedaan om de Westindische eilanden te voorzien van krachten voor het katholiek onderwijs. In het jaar 1842 kwamen de Zusters van Roosendaal naar de West. Ook liet hij verschillende lekenkrachten uitkomen, doch vooral toen hij eindelijk wat steun vond bij het Gouvernement in de figuur van Gouverneur Van Lansberge, groeide in hem het verlangen om ook Broeders voor zijn missie te winnen.

Hij schreef Mons. Zwijsen, in de hoop, dat de Fraters van Tilburg zouden komen. Zij zijn gekomen, doch veel later, in het jaar 1886. Ook schreef hij Mons. Paredis van Roermond over de Broeders van Maastricht, terwijl hij op dezelfde dag, 8 Juni 1858, een brief schreef aan den „Directeur der Congregatie der Christelijke Broeders te Maastricht", den Weleerwaarden Heer Rutten*). Onder de oorlog moet de Congregatie haar eerste eeuwfeest gevierd hebben. Het moet voor deze Congregatie in het biezonder interessant zijn na te gaan, hoe Mons. Niewindts missieijver den directeur trachtte te vermurwen om toch naar de West te komen. Hier volgt zijn brief.

Weleerwaarde Heer,

Ik hoop, dat de vrijheid, die ik neem U Eerwaarde lastig te vallen, bij U Eerwaarde's ijver voor al wat goed is, geëxcuseerd zal worden. Ik heb vernomen, Weleerwaarde Heer, dat U zich aan het hoofd ener Congregatie van Christelijke Broeders bevindt, die zich hoofdzakelijk aan het onderwijs toewijden, en daar ik mij op het ogenblik in de dringendste behoefte bevind, om in het onderwijs van de katholieke jeugd, die zeer talrijk is en meestal arm is, te voorzien, zo neem ik de vrijheid van mij tot U Eerwaarde te wenden met het nederig en tevens dringend verzoek om, indien het enigszins mogelijk is, ons met enige der bovengenoemde Broeders te hulp te komen.

Reeds sedert vele jaren heb ik pogingen aangewend om aan onze katholieke jeugd een goed onderwijs te bezorgen. Daartoe is in het jaar 1842 hier een Pensionaat voor meisjes opgericht, waaraan verscheidene scholen verbonden zijn, waarop vele honderden kinderen dagelijks door Zusters van Liefdadigheid van de Congregatie van Roosendaal onderwezen worden. Op het platteland alhier zijn drie scholen en op ieder der onderhorige eilanden Bonaire, Aruba een school, die alle door Zusters gedirigeerd worden. Daarenboven is hier nog een bloeiende school voor jongens van de beschaafde stand, onder een goeden katholieken meester, en een der landsscholen is aan een ijverig katholieken onderwijzer toevertrouwd. Bij dit alles schieten wij nog verre bij de behoefte van het ogenblik te kort; ons personeel is niet toereikend, althans niet nu de emancipatie der slaven op hand is en het Gouvernement wil, dat de slavenkinderen reeds nu, als een voorbereidende maatregel, onderwijs ontvangen. Niet slechts op het platteland alhier en op de eilanden, die wij zoëven noemden, zijn meer scholen nodig, maar de eilanden St. Eustatius, S. Martin en Saba hebben volstrekt geen school, behalve de protestantse school op S. Martin.

Hoogst wenselijk ware het, dat op verschillende dier plaatsen door ons scholen, en wel ten spoedigste, werden opgericht, eer dat de protestanten zich van het onderwijs meester maken en onze talrijke jeugd verloren ga. In deze omstandigheden komt mij niets wenselijkers voor, dan enige scholen, door Christelijke Broeders bestuurd, op te richten, waaraan onze Gouverneur reeds zijn goedkeuring gegeven heeft. Het is natuurlijk, dat zij in het klein beginnen. Behalve alhier in de stad, zouden de Broeders twee aan twee op de scholen op het platteland geplaatst moeten worden en zouden zij het beste bij de respectieven Pastoor kunnen inwonen, waar zij hun regel zouden kunnen onderhouden. Behalve hun godsdienstig en zedelijk gedrag, zouden zij bekwaam moeten zijn in het grondig onderwijs der Nederlandse taal, het schrijven en in de vier hoofdregelen der rekenkunde: wenselijk zoude zijn, indien zij ook in het Engels en Frans, Geschiedenis en Aardrijkskunde ervaren waren. Voor de nodige schoolbehoeften, geschikte localen, zowel als voor hun onderhoud en kleding zouden wij zorgen; evenwel altijd met inachtneming der gepaste spaarzaamheid en in aanmerking der plaatselijke omstandigheden.

Indien U Eerwaarde hier in ons te hulp kan komen, zal U zekerlijk een groot en verdienstelijk werk bevorderen, waarover niet slechts wij en duizenden katholieken van hier U Eerwaarde dankbaar zullen wezen, maar het zal ook gewis bij onzen Groten en Goeden God zijn loon niet missen. Wanneer U Eerwaarde mij met enige antwoord zal gelieven te vereren, zoals ik durf hopen, dan verzoek ik U Eerwaarde mij de brief over Engeland te sturen en daarbij bij het opschrift te voegen „Per Southampton Steampacket". Neem, Weleerwaarde Heer, deze mijn indiscretie niet ten kwade, maar gelief yeeleer de betuigenis mijner uitstekende hoogachting welwillend aan te nemen, met welke ik de eer heb te zijn.

† P. J. Niewindt.

Deze brief heeft helaas ook geen succes gehad. De Broeders van Maastricht zullen zich nog niet sterk genoeg gevonden hebben, om een missie te aanvaarden. Later zijn zij naar de Oost vertrokken. De geschiedenis moet niet alleen gewag maken van wat geschiedde, doch ook van wat niet geschied is. Het vervolledigt ons beeld op het verleden en doet in dit geval de grote ijver van Mons. Niewindt beter uitkomen.

*) Mons. L. H. Rutten en Broeder J. A. Hoecken hadden 21 November 1840 te Maastricht gesticht de Congregatie der Broeders van de Onbevlekte Ontvangenis van Maria; thans een der bloeiendste onderwijs-congregaties.

Nieuws van overal.

LAKE SUCCESS.

De aanvragen van Italië om lid te worden van de Verenigde Landen is ter zijde gelegd. Men ging door met de behandeling van de Griekse grensquaestie (Lake Success, (AP) 22.5).

NAAR VENEZUELA.

De Deken van de Colombia Universiteit **Carl W. Ackerman**, zal met de „Santa Paula" van de Grace Line op 30 Mei New York verlaten tot het houden van conferenties in Venezuela. Hij zal speciaal het krantenwezen behandelen en spreken over de nieuw op te richten journalistenschool te Caracas (New York, (AP) 22.5).

NAZIE-AGENT.

Een Nazie-agent in Ierland Dr. Hermann Goertz pleegde zelfmoord door vergif in te nemen toen hij op het paspoortkantoor stond. Hij zou naar Duitsland worden overgebracht. (Dubblin, (AP) 23.5).

BLAAM VOOR JOEGOSLAVIE.

In Lake Success zou de onderzoekingscommissie met acht tegen twee stemmen hebben vastgesteld, dat Joegoslavië wel het meest blaam moet treffen als aanstoker van de Guerrillaoorlog in Noord Griekenland. Albanië en Bulgarije zijn minder schuldig. (Lake Success, (AP) 23.5).

POSTZEGEL TENTOONSTELLING.

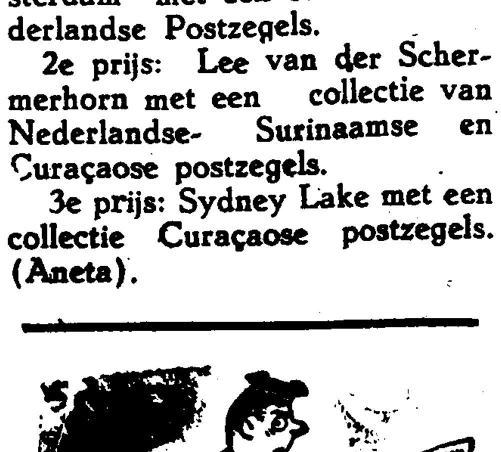
Curaçao-zegels!

Op de internationale postzegeltentoonstelling heeft het Koninkrijk der Nederlanden een goed figuur geslagen. De 1ste, 2e en 3e prijs zijn als volgt uitgevallen:

1ste prijs: Jan Pourier van Amsterdam met een collectie Nederlandse Postzegels.

2e prijs: Lee van der Schermerhorn met een collectie van Nederlandse- Surinaamse en Curaçaose postzegels.

3e prijs: Sydney Lake met een collectie Curaçaose postzegels. (Aneta).

Abonnee leest „Amigoe di Curaçao".

VIS MET DE VISSEN

Vis met tienduizend Vissen

In het sprookjesland der vissen is er een plaatsje, dat alle anderen in sprookjesachtigheid overtreft, en dat is een school masbangu's. Als u ooit eens in een geheel andere wereld wilt leven, in een droom ver van het dagelijkse leven af, neem dan eens een duik in een reuzenwolk van kleine vissen.

Ik was dicht aan de kant, ergens bij Playa Abao, toen mijn aandacht getrokken werd door vijf pelikanen en een paar meeuwen, die ononhoudelijk cirkelde voor de uitgang van Playa Lechi. Aha! dat betekent wat: daar moet zich een school kleine vissen dicht aan de oppervlakte bevinden, of er is een klopjacht gaande. Ik er meteen naar toe.

Die uitgang van Playa Lechi, op Bonaire buracu of kuil genaamd, is wel een zeer merkwaardige formatie van de zeebodem. Het is de uitlaat van een oude zoutpan. Door zuidwester stormen is de geul zowat helemaal met koraalstenen dichtgegooid, zodat er zelfs auto's over heen kunnen rijden. Nu, in de laatste tijd is er door het Gouvernement zelfs een gecementeerde bedding in gelegd.

Schijnbaar bestaat er nu geen communicatie meer tussen zoutpan en zee, maar ze is er toch, en wel onder de grond. Het regenwater waarmee de pan zich in de regentijd vult, wordt zo zout, dat er in droge tijd een dikke laag zout overblijft.

En zwem je langs de kust, dan is juist en alleen bij deze plaats heel de bodem met een laagje modder bedekt. Is het weer wat ruw, dan kun je er maar weinig zien, zo vuil is het water.

Vreemder dan deze modder, is de vorming van de zogenaamde kuil. Stel u voor, bij de uitgang ligt een u-vormige dam, die geheel uit koraalsteen bestaat, en zo netjes opgestapeld, dat hij kunstmatig lijkt aangelegd. De rug van die dam komt op enkele decimeters na aan de oppervlakte, wat ten gevolge heeft, dat de stroom die aan dit gedeelte van de kust toch al sterk kan zijn, hier, vlak boven de dam, zo sterk is, dat je meegezogen wordt de kuil in; en als je niet goed oplet wordt je er aan de andere kant weer even hard uitgezogen.

Deze kuil nu en zijn naaste omgeving schijnt vaak voor masbangu's een toevluchtsoort te zijn. De masbangu zwemt altijd in ontzaglijk grote scholen bijeen. Mogen we de vissers geloven, dat komen ze van heinde en verre. Men zegt zelfs van Mexico, er Midden Amerika. Ik kan dat niet zo gauw geloven, daar we in Bonaire niet alleen volwassen maar ook hele scholen jonge masbangu-tjes gezien hebben. Wel trekken ze veel van de ene kustplaats naar de andere. Vandaag zijn ze bij de Playa, Morgen vindt je ze bij de zoutpannen of in Lac.

Volwassen is het diertje ongeveer zo groot als een haring, en ook wit van kleur. Hij heeft de gewone vormen van een vis, en wort gevangen met grote treknetten. Maar niet alleen voor de mensenmaag, ook voor de vissenmaak schijnt hij een lekker hapje te zijn. Want er bestaat geen school masbangu's zonder een stel roofvissen er rond om heen of in de naaste omgeving. Dat mist nooit. Wapens om zich te verdedigen hebben de arme diertjs niet, en daarom sluiten ze zich maar nauw aaneen, en trekken als een leger, uitstekend gedrild.

Nooit zijn ze van angst bevrijd, want nooit worden ze door de vijanden verlaten. Die trekken mee, en hebben een leventje in luilekkerland.

Ik heb haast; ik moet dat meemaken. Gekomen aan de rand van de kuil, laat ik me meezuigen, en neem dan meteen een duik in een grijze wolk.

Mijn hemel, waar ben ik? Er komt een gat in de wolk, er vormt zich een tunnel, en ik zit midden in de vissen. Plotseling draaien allen een andere kant uit, en nu zijn die grauwe visjes voor een ogenblik veranderd in zilveren plaatjes, die schitteren in de zon. Ik zwem door. De tunnel sluit zich achter mij. Ik zie nu niets anders mer dan duizenden visjes, die me angstig aankijken, en die schichtig om me heen cirkelen als in een sneeuwlawine. Dan opent de vissen-nevel zich, er komt een raam in, ik zie weer bodem en koralen en zwem naar boven. Het is alsof ik wakker wordt uit een droom! Een fantastische ervaring! Even puf ik uit, en neem dan meteen weer een duik, nu op de plaats waar de vissenwolk het breedst is.

Achter mij gaat het gordijn weer dicht, en ik zwem als in een vacuum; in een binnenkamer van een vissenmassa. Ik zie geen wateroppervlak, geen bodem, ik weet niet eens of ik naar boven of naar beneden zwem. Dat benauwt me even, het is zo'n vreemde situatie, maar ik ga verder. Ik ben als een reus onder dwergen. Steek ik even mijn hand uit, dan neemt heel het vissenleger een andere richting, bang dat ik tot de aanval zal overgaan. Maak je maar niet ongerust, beste vriendjes, ik doe jullie niets! Toch maak ik een paar expres een schielijke beweging, alleen maar uit plezier dat ik deze massa als een tovenaar kan beïnvloeden. Eén gebaar is voldoende. Het wemelt voor mijn ogen.

Graag zou ik ze langere tijd beschenen zien door de zon, dat maakt heel deze zonderlinge ervaring nog sprookjesachtiger, maar dat voorkomen ze wijselijk. Want als ze wit zijn, trekken ze de aandacht van de vogels, die boven hen zweven. Ik krijg niet genoeg van dit wondere spel, kom boven, neem weer adem en verdwijn weer. Hoeveel zouden het er zijn? Zo'n school is al gauw een tien of vijftien meter in doorsnee. De vissen zwemmen dicht op elkaar. Reken eens uit: honderd in een rijtje is tienduizend in het vierkant! Laten we maar niet verder rekenen; het is bijna niet te geloven. Ik zal het maar bij tienduizend laten, dan overdrijf ik zeker niet. Mijn rekenarij wordt opeens onderbroken: ik ontmoet een ander vacuum, en daar middenin zwemt heel statig een baracuda. Ik weet niet wie meer schrikt, hij of ik, maar hij draait zich vlug om, en een gordijn van masbangu's sluit hem voor mijn ogen af.

Die dacht, dat hij alleen hier baas was. En wat een traiteraar om op zijn dooie gemak een kuiertje te gaan maken tussen zijn onbeschermde angstige prooitjes. Dat doet ie zeker uit puur leedvermaak.

Ik ga deze zwerm nu eens op een afstandje bekijken. Ze blijven slechts een paar decimeter van de bodem af. Daaronder is het duister, de wolk werpt een schaduw over de grond. Een stel jongens kruisen onder de masbangu's door. Ook die hebben er plezier in de weerloze massa de stuipen op het lijf te jagen. Ze zwemmen wild dooreen, en laten hun prooien geen ogenblik zekerheid wanneer de aanval zal beginnen. Nog verder kuiert op zijn elf-en-dertigst een grote witte caranja. Hij beest haalt meer dan een meter. Hij heeft de tijd, neust zo hier en daar eens rond, snuffelt even aan een koraalsteentje, en doet alsof de masbangu's hem totaal niet interesseren. Maar daar zit meer achter. Vertrouw die goedigheid niet al te veel. Hier in de natuur grijpt alles prachtig in elkaar. Hij is wel degelijk geinteresseerd bij deze school masbangu's, maar laat dat niet zozeer merken. Hij speelt de rol van een goedmoedige papa, die op een afstand een klein beetje toezicht houdt over dat grut. In werkelijkheid is het hem meer te doen om de heren, die daar onder en door de masbangu's heen kruisen. Hij wacht af. Hebben de jagers besloten tot een aanval, dan schieten ze in een woeste vaart op de visjes los, en happen links en rechts wat ze maar krijgen kunnen. Zijn ze nu in het heetst van de strijd en volkomen bezeten van vraatzucht, dan is het ogenblik van de grotere heren geslagen; die schieten los op jagers en gristelchi's, en doen zich daaraan te goed.

Uit de wolk zie ik een barracuda komen, waarschijnlijk dezelfde, die ik daarbinnen tegenkwam. De lege ruimte achter hem wordt weer met vissen gevuld, en, is me dat even een verrassend schouwspel, de vissenmassa puilt uit, en trekt achter de staart van de barracuda aan. Het lijkt als of zijn staart magnetisch is, en de kleine diertjes meetrekt. Ik sta er gewoonweg perplex van. Dat had ik nu helemaal niet verwacht. Waarom doen ze dat? Ik denk dat ze twee vliegen in een klap slaan. Aan de staart beloop je de minste kans om opgegeten te worden; en gaat hij toehappen, dan ben je er het eerst bij om van de kliekjes te kunnen smullen. Ach! ach! wat een bestaan!

Het wordt onderhand tijd om huiswaarts te gaan. Nog even één duik. De wolk gaat open, ik ga binnen in het dromenland en blijf er rustig een tijdje in, zonder bewegingen te maken. Alleen maar genieten. Och, goede diertjes, kijk me toch niet zo angstig aan, ik doe jullie niks, ik ben niet als die gemene barracuda of die jagers. Daar ontdek ik nog een stumperd onder de duizenden. Hij heeft een omgebogen speld in zijn bek en sleept een meter lange draad garen achter zich aan. Die is object geweest van een schooljongen, en aan een wisse dood ontsnapt. Een idioot gezicht!

De poort gaat open, en ik ben weer in gewoon water, dicht bij de pelikanen. Deze houden de wacht juist boven de dam. Ze gaan nauwelijks voor me opzij. Aha! Nu gaat me een lichtje op. Ik weet al waarom ze daar boven die dam blijven drijven. Ook die wachten de klopjacht af, en als dan de masbangu's in doodsangst vluchten waar ze maar een uitweg vinden, dan hebben zij, de pelikanen, een makje; boven de dam staat maar een klein laagje water; je hoeft maar in het wildeweg te pikken om een visje te snappen.

Hanengevecht op Bali

Zuid-Bali. Een open plek in een kampong. In het zand is een vierkant afgebakend, waaromheen een honderdtal Balinezen hurkt. Overal kraaien felkleurige hanen. Veilig opgeborgen onder gevlochte korven, die er uit zien als een papegaaienkooi, doch zonder bodem. Twee van die korven staan er in het vierkant. Forse jonge kerels, doch ook oude mannekes met een plukje vlasbaard onder de ingevallen kin, praten druk en wijzen naar deze hanen, die onder hun korven de vleugels pogen uit te slaan en vol strijdlust kraaien.

Wekenlang reeds waren ze voorbereid op dit gevecht. Elke dag werden de kleurige vogels gemasseerd en op speciaal diëet gesteld. Daardoor was hun vechtlust tot het uiterste opgevoerd.

Zilvergeld stapelt zich intussen op hopen. De Balinezen zijn hartstochtelijke wedders. Een hannengevecht is voor hen, wat een paardenrace voor den Engelsman is. Zilveren guldens, kwartjes en dubbeltjes gaan van hand tot hand.

De hanen worden bevrijd van onder hun korven. Meteen willen ze elkaar reds te lijf, doch dat is niet de bedoeling. Met een krans van opgestoken veren rond de nek staan ze woedend tegenover elkaar. De beide eigenaars houden hun dieren echter bij de staart vast en trekken hen terug, zodra ze elkaar aanpakken. Wat natuurlijk de woede doet toenemen. Als de hanen voldoende zijn opgehitst, worden de kunstmatige sporen aangebracht. Vlijmscherpe mesjes, die een krisvorm hebben, worden aan de linkerpoot bevestigd en wel zo, dat het metaal een hoek van ongeveer 45 graden vormt met de grond. In een met fluweel bekleed doosje worden de mesjes bewaard. Ze zijn verschillend van grootte: voor elke poot de juiste maat!

De wijze, waarop de scherpte wordt gecontroleerd, doet denken aan het zwaard van Siegfried. Een propje watten wordt boven het snijvlak losgelaten en niet eerder wordt met slijpen opgehouden, voordat het pluisje op het mesje in tweeën is gespleten.

Als de sporen zijn bevestigd en de weddenschappen afgesloten, kan de strijd beginnen. Aan de „zijlijn" bevindt zich de scheidsrechter achter een houten bakje, dat met water is gevuld. Naast het bakje ligt een halve klapperdop, die als bij een bloempot in het midden een gaatje heft. Een slag op de waterbak veroorzaakt het doffe beginsignaal...... De beide eigenaars slaan met hun handen nog even onder de straat van hun hanen en laten hen dan los: Langzaam en uiterlijk nog beheerst draaien de beide felgekleurde vogels om elkaar heen, als bokgers in de ring. Hun kammen zijn weggesneden om maar zo min mogelijk houvast te bieden aan de snavel van den tegenstander. De gestrekte halzen zijn bijna horizontaal. Instinctief voelen de kamphanen, dat ze boven hun vijand moeten komen om hem met het mesje te treffen.

Plotseling springt er een op, doch de ander doet bijna gelijkertijd hetzelfde, zodat de vechtersbazen in de lucht met de borst tegen elkaar aanbotsen zonder elkaar te kwetsen. Dat gaat zo enkele keren, totdat er een getroffen wordt. Een „jaap" in de hals, die echter niet dodelijk is.

De „gong" redt den getroffene: een doffe slag op de rand van het houten bakje geeft het einde van de eerste ronde aan. Meteen grijpen de hanenbezitters hun beesten beet en blazen hen in de bek en in de ogen, klaarblijkelijk om stof en vuil te verwijderen. De wond wordt onderzocht en op allerlei manieren wordt getracht om de vechtlust wederom aan te wakkeren, door aaien, strelen en drukken. De scheidsrechter intussen had direct, nadat hij voor de rust had geslagen, zijn halve klapperdop in het water gezet. Door het gaatje liep het „bootje" vol en zonk na enige tijd. De arbiter leegde meteen de klapperdop en zette hem opnieuw in het water. En toen het schuitje voor de tweede keer ten onder ging, gaf hij het sein voor de volgende ronde.

De gewonde haan blijkt er echter weinig zin meer in te hebben. Hij zet het ten minste meteen op een lopen als zijn tegenstander hem aanvalt. En als hij buiten de lijn van het strijdperk komt, laat het gedeelte van de „tribune" dat op den vluchteling had gewed, boze kreten horen. De andere partij schreeuwt natuurlijk van vreugde.

Ten tweede male wordt de vluchteling in de arena geplaatst, doch wederom toont hij weinig interesse door het hazenpad te kiezen. Dan besluit de scheidsrechter om tot een beslissing te komen, dat de beide kampvechters met de staart tegen elkaar onder een korf zullen worden geplaatst. En zo wordt gedaan. De handen van de eigenaars trekken zich terug. De korf zakt naar beneden. En in het strijdgewoel, waarbij de veren in het rond vliegen, krijgt de gewonde haan de eerste pik. Waardoor hij, volgens de aloude regels van het spel, heeft verloren. En terwijl het geld van hand tot hand gaat, wordt de verliezer door zijn baas langzaam doodgemarteld... Uit teleurstelling en wraak. Dat is zo de gewoonte op Bali!

Op het geprepareerde blad van de lontarpalm kerft de bejaarde secretaris met zijn mesje in onbegrijpelijk fijne lettertekens de namen van winnaar en verliezer. Dan starten we de jeep om weer naar Den Pasar terug te keren. We hebben een tiental minuten een Balinees hanengevecht bijgewoond. Zilvergeld rinkelt; terwijl we wegreden, worden alweer weddenschappen afgesloten voor een nieuw gevecht. Onderweg komen we tot de conclusie, dat voor ons een partijtje voetbal toch wel beter is om aan te zien......

Sergeant D. Steenmeijer.
(Oost en West).

De Eerste groep Medische Missiezusters op Java

Onlangs was er 's middags een afscheid van de eerste groep van vijf Medische Missiezusters, die naar Indië vertrokken. Een kleine kring van genodigden was aanwezig in het statige huis der Malthezer Ridders aan de Nieuwe Gracht te Utrecht, door de Ridderschap in bruikleen aan de Missiezusters afgestaan.

In een korte inleiding heette de Nederlandse Overste Dr. Eleonora Lippits de aanwezigen welkom. De spreekster wees op het zo belangrijke pauselijke decreet van 11 Januari 1936, waarin Paus Pius IX z.g. er met klem op wijst, dat de kerk in haar apostolaat zich dient aan te passen aan de veranderde omstandigheden van tijd en plaats en speciaal opwekte tot medische missieactie ter aanvulling van het bestaande missiewerk. In herinnering werd gebracht, hoe de stichteres dezer jonge Congregatie, Dr. Anna Dengel, in de jaren 1920—'24 in Brits Indië gearbeid had als leek; daar als vrouwelijk dokter toegang had gekregen tot de harems der Mohammedanen en in de armste wijken bij de vrouwen van Hindoes, waarbij geen mannelijk geneesheer werd toegelaten, zodat deze vrouwen tot dan toe verstoken waren van iedere medische hulp.

Dr. Anna Dengel begreep, dat hier christelijke liefde en offervaardigheid nodig waren, maar gepaard aan zakelijk inzicht. Het decreet van den Heiligen Vader van 1936 was voor Dr. Dengel de directe aanleiding tot oprichting van haar Congregatie; de Medische Missiezusters, met haar goed voorbereide medische kennis, zouden speciaal het lot van de vrouw in de missielanden moeten verbeteren.

In 1939 richtte de stichteres te Imstenrade bij Heerlen een postulaathuis op in ons land, onder leiding van Dr. Lippits, dat alhoewel klein begonnen en ondanks de moeilijke tijdsomstandigheden, zich in de daarop volgende jaren krachtig uitbreidde. Sedert een paar maanden hebben de Zusters zich ook gevestigd te Utrecht, mede ter betere voltooiïng van haar practisch werk. Volledig toegerust óf als arts, óf als vroedvrouw, óf als verpleegster hopen zij de Missie in Indië bij te staan. Immers meer dan ooit is thans nodig om het volk van Indië te winnen door daden van liefde. Het is slechts een bescheiden begin bij de leniging van een grote nood.

De spreekster vroeg om de belangstelling, om de medewerking, om het gebed van Katholiek Nederland en eindigde met de woorden: „Heer, laat komen uw Rijk!"

Daarna sprak Prof. Dr. G. Brom van de Nijmeegse Universiteit. Hij begon met een terugblik op het aanschouwen van een heldere sterrenhemel in de tropen; hij zag weer het krachtige sterrenbeeld van de Schorpioen en daarna, doch veel minder duidelijk en kleiner, het Zuider Kruis! Hij vergeleek dit met het visioen der Openbaring over de strijd van de draak met het Kind van de Vrouw.

In Indië was de spreker vooral geroerd door het jonge, wat hij in onze kerk vond, maar waar, in een zeldzame geloofsdrang, uit het eerste gslacht van bekeerlingen niet alleen reeds priesters voortkwamen, maar zelfs een Bisschop! Het was in Indië dat hij vond, als het ware een overstroming van problemen, welke dienen geleid te worden op een doeltreffende manier; niet om de eigenlijke natuur van den Oosterling te verdrijven, maar wel om deze medebroeders te brengen tot ons leven in Christus. In gedachten zag hij op de helling van de Slamat een Trappistenklooster verrijzen, waar in volkomen rust en stilzwijgen naast het planten van de padi de geest der Christelijke contemplatie zich zou aanpassen aan dit contemplatieve volk.

Maar ook dienen — aldus de spreker — alle leden van onze katholieke samenleving, zowel in het moederland als in Indië meer deel te nemen aan een actieve Missieactie. Het gaat met het rassenverschil in vele opzichten als met het standsverschil. Wij Nederlandse Katholieken dienen aan het front te staan van het Godsrijk, dat openstaat voor een ieder, onafhankelijk van ras of stand. Vroeger gaf het economische type de leiding aan in Indië — nu dient er ook en veel meer plaats gemaakt te worden voor het apostolische type. In het grote conflict tussen geest en stof diene „opvoeden" te gaan boven „voeden".

Een meester op Apostolisch gebied was wijlen Prof. Dr. Joseph Schmutzer, een man, die zonder enige ophef zijn volle liefde gaf aan het Javaanse volk; een man van grote en vruchtbare daden! Met zijn sterk vertrouwen in de uiteindelijke triomph van de Christelijke beginselen zag hij in de Missie de toekomstige, ware leidster van onze Oosterse broeders. Gedurende de jaren van zijn verblijf op Java richtte hij met zijn broer Ir. Juls Schmutzer op de eigen onderneming missiescholen op, verder een hospitaal, een kerk en een Heilig Hart-monument. Zijn laatste wens was, dat zijn stoffelijk overschot eens zal worden bijgezet op Java, bij het volk, dat hij zo oprecht lief had.

Reeds 50 jaar vóór Schmutzer in de Volksraad sprak over het noodzakelijke van de Missie voor Indië — vervolgde de spreker — pleitte reeds des Amorie van der Hoeven voor een krachtigere steun van het Christendom in Indië; deze wees er toen reeds op dat het de plicht van den Nederlander was om den Inlander op te voeden tot een beschavingsraad gelijk aan de onze. En Schaepman stond hierbij aan zijn zijde, toen hij verklaarde, dat wij Nederlanders Indië niet in bezit hadden tot exploitatie maar tot civilisatie, en dat de Javaan diende opgevoed te worden tot een Godewaardig mens.

Ook nu dienen we, aldus Prof. Brom, ons te verenigen in een gemeenschappelijk offer voor Indië. Hoe donkerder het op aarde is, des te lichter straalt ons kruis. Onze apostelen, religieuzen en leken, zullen met nog groter élan aan Indië moeten brengen de blijde boodschap!

Prof. Brom had vertrouwen in de huidige omwenteling van Indië. Dat dit ontwakend Indië behoefte gevoelt aan geestelijke scholing moge blijken uit het feit, dat de Indoneside Hogeschool te Djocja de leerstoel der philosophie heeft toegewezen aan een Javaansen Pater Jezuïet.

De Malthezer Ridders begrepen de hulp, welke onze Missiezusters nodig hadden en zo staat deze oude stichting van hospitaalridders de jongste onzer Missiecongregaties in een liefdevol helpen bij.

Onze Medische Missiezusters beoefenen een der oudste vormen van missieactie. Was het niet de Zoon des Mensen, die rondgaande om zijn volk te bekeren dit juist bereikte ook door Zijn liefde te tonen aan de zieken en hun de gezondheid weer te geven.

De twee roepingen van missionaris en arts brengen onze zusters tezamen in één persoon. Door de genezing van het lichaam wordt het vertrouwen gewonnen, waardoor zo veel lichter aan de ziel de juiste weg gewezen kan worden naar den waren Heiland, onzen Genezer.

Vakkennis gepaard aan liefde tot God brengen onze Zusters aan Indië.

Zusters, moge het u goed gaan!

De baljuw, Zijne Excellentie Th. J. F. Baron van Dorth tot Medler sprak daarna namens de Souvereine en Militaire Orde van Malta; de Orde, welke steeds in dienst stond van het Katholieke Geloof en van de Katholieke Missie. Het was Pater Drehmans, C.ss.R., die in 1939 de Orde in kennis bracht met de Congregatie van Dr. Dengel, waarna de Malthezer Ridders besloten om de Medische Missiezusters te adopteren en zoveel mogelijk te steunen. In November 1946 werd besloten het Ridderkruis te Utrecht gratis aan de Zusters in bruikleen af te staan. De spreker wenste namens de Ridders van St. Jan van Jeruzalem aan de eerste vijf vertrekkende Zusters toe een schitterende vervulling van haar taak „tot meerdere eer en glorie van God!"

N. H. van Muyden.